

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ I: Аутономни женски центар против листа Ало

На основу чланова 19. и 21. Статута Савета за штампу и чланова 15. и 16. Пословника о раду Комисије за жалбе, Комисија за жалбе Савета за штампу у саставу: Владимир Радомировић, Стојан Марковић, Невена Кривокапић, Тамара Скроза, Јелена Спасић, Владо Мареш, Вера Баришић – Поповић, Златко Чобовић, Петар Јеремић, Ивана Стјеља и Драган Ђорђевић, на седници одржаној 26.1. 2017. године, већином гласова, доноси

ОДЛУКУ

Текстом “Убио жену јер је тражила секс”, објављеним 29. новембра 2016. године, дневни лист “Ало”

1. прекршио је тачке 2 и 5 Одељка I (Истинитост извештавања) Кодекса новинара Србије, о обавези новинара и уредника да праве јасну разлику између чињеница које преносе, коментара, претпоставки и нагађања, као и да је са новинарством неспојиво објављивање неоснованих оптужби, клевета и гласина,

2. прекршио је тачке 3 и 5 Одељка IV (Одговорност новинара) по којој је новинар дужан да поштује правило претпоставке невиности и не сме никога прогласити кривим до изрицања судске пресуде, као и да штити права и достојанство жртава злочина,

3. прекршио је и тачку 2 Поглавља VII (Поштовање приватности) о обавези новинара да поштује приватност, достојанство и интегритет људи о којима пише,

Налаже се дневном листу „Ало“ да одлуку Комисије објави у свом штампаном и онлајн издању најкасније пет дана од дана пријема одлуке.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Аутономни женски центар је поднео жалбу, сматрајући да је прекршено више тачака Кодекса новинара Србије текстом у којем се, на основу изјава неименованих сведока, тврди да је осумњичени мушкарац «убио жену јер је тражила секс». Лист је, по оцени подносиоца жалбе, пренео претпоставке и гласине, кроз које се жртва у потпуности извргава руглу и нарушава се њено достојанство. У жалби се, између осталог, наводи да је «фемцид, као крајњи облик мушког насиља над женама, који представља један од горућих друштвених проблема, с обзиром на то да сваке године између 30 и 40 жена буде убијено у породично – партнерском контексту, банализован до крајњих граница». «Уместо да се насилно понашање и убиство осуде, оваквим текстовима је насилникова одговорност релативизована, а узроци за злочин су предствљени у наводном понашању убијене жене», истиче се у жалби.

Редакција листа «Ало» није одговорила на жалбу.

Чланови Комисије за жалбе су оценили да је начин на који је лист известио о убиству неприхватљив са етичког становишта јер, не само да се трагичан догађај представља као фарса, већ се и жртва додатно виктимизује – означава као кривац и тиме се практично оправдава убиство. При том све информације у тексту потичу из незваничних сазнања, од неименованих сведока (попут «млађег мушкарца из тога краја» «радника оближње фирме»), за које није јасно шта су тачно чули или видели. Сва њихова нагађања и претпоставке у тексту су, међутим, представљене као чињенице, па се чак и у наслову изричито тврди шта је узрок убиству. Оваким текстом, по мишљењу Комисије, повређено је достојанство жртве и њена приватност, али је навођењем пуног имена осумњиченог и тврдњом да је убица нарушено и правило поштовања претпоставке невиности починиоца.

Због свега тога, Комисија је са десет гласова „за“ и једним „уздржаним“ одлучила да је „Ало“ прекршио Кодекс новинара Србије и наложила објављивање ове одлуке.

Београд, 26.1.2017.

Председавајући
Владимир Радомировић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ II: Аутономни женски центар против листа Информер

На основу чланова 19. и 21. Статута Савета за штампу и чланова 15. и 16. Пословника о раду Комисије за жалбе, Комисија за жалбе Савета за штампу у саставу: Владимир Радомировић, Стојан Марковић, Невена Кривокапић, Тамара Скроза, Јелена Спасић, Владо Мареш, Вера Баришић – Поповић, Златко Чобовић, Петар Јеремић, Ивана Стјеља и Драган Ђорђевић, на седници одржаној 26.1. 2017. године, једногласно изриче

ЈАВНУ ОПОМЕНУ

Текстом “Жени пресудио летвом после свађе око секса”, објављеним 29. новембра 2016. године дневни лист “Информер”

- 1. прекршио је тачке 2 и 5 Одељка I (Истинитост извештавања)** Кодекса новинара Србије, о обавези новинара и уредника да праве јасну разлику између чињеница које преносе, коментара, претпоставки и нагађања, као и да је са новинарством неспојиво објављивање неоснованих оптужби, клевета и гласина,
- 2. прекршио је тачку 5 Одељка IV (Одговорност новинара)**, по којој је новинар дужан да штити права и достојанство жртава злочина,

3. прекршио је и тачку 2 Поглавља VII (Поштовање приватности) по којој новинари и уредници нарочито треба да избегавају спекулације и преношење недовољно проверљивих ставова у извештавању о несрећама и трагедијама у којима има страдалих.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Аутономни женски центар поднео је жалбу, сматрајући да је прекршено више тачака Кодекса новинара Србије текстом у којем се, на основу изјава неименованих сведока, тврди да је убиству, о којем се извештава, претходила свађа око секса. Лист је, по оцени подносиоца жалбе, пренео претпоставке и гласине, кроз које се жртва у потпуности извргава руглу и нарушава се њено достојанство. У жалби се, између осталог, наводи да је «фемцид, као крајњи облик мушког насиља над женама, који представља један од горућих друштвених проблема, с обзиром на то да сваке године озмеђу 30 и 40 жена буде убијено у породично – партнерском контексту, банализован до крајњих граница». «Уместо да се насилно понашање и убиство осуде, оваквим текстовима је насилникова одговорност релативизиована, а узроци за злочин су представљени у наводном понашању убијене жене», истиче се у жалби.

Чланови Комисије за жалбе су оценили да је начин на који је лист известио о убиству неприхватљив са етичког становишта јер не само да се трагичан догађај представља као фарса, већ се и жртва додатно виктимизује – означава као кривац и тиме се практично оправдава убиство. При том све информације у тексту потичу из незваничних сазнања, неименованих сведока (попут «извора из истраге», «комшије», «нашег саговорника»), за које није јасно шта су тачно чули и или видели. Сва њихова нагађања и претпоставке у тексту су, међутим, представљене као чињенице, па се чак и у наслову изричито тврди шта је узрок убиству. Оваким текстом, по мишљењу Комисије, повређено је достојанство жртве и њена приватност.

Због свега тога, Комисија је једногласно одлучила да је «Информер» прекршио Кодекс новинара Србије и изрекла јавну опомену.

Београд, 26.1.2017.

Председавајући

Владимир Радомировић